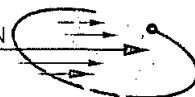

ΚΥΠΡΙΑΚΗ ΔΗΜΟΚΡΑΤΙΑ

ΓΡΑΦΕΙΟ ΕΦΟΡΟΥ ΕΛΕΓΧΟΥ ΚΡΑΤΙΚΩΝ ΕΝΙΣΧΥΣΕΩΝ

Ε.Ε.Κ.Ε.: 05.13.001
(Εγκύκλιος Αρ.75)

Αρ. Τηλ.: 22-601219

26 Μαρτίου, 2020.

Γενικό Εισαγγελέα της Δημοκρατίας,
Γενικό Ελεγκτή της Δημοκρατίας,
Γενικούς Διευθυντές Βουλής των Αντιπροσώπων, Υπουργείων, Υφυπουργείων
Ναυτιλίας και Τουρισμού, Αν. Διευθυντή Υφυπουργείου Έρευνας, Καινοτομίας και
Ψηφιακής Πολιτικής,
Γενικής Διεύθυνσης Ευρωπαϊκών Προγραμμάτων, Συντονισμού και Ανάπτυξης,
Γενική Λογίστρια της Δημοκρατίας,
Γραμματέα Υπουργικού Συμβουλίου,
Πρόεδρο Κοινοβουλευτικής Επιτροπής Οικονομικών και Προϋπολογισμού.

ΘΕΜΑ: Ανακοίνωση της Ευρωπαϊκής Επιτροπής με τίτλο:
«Προσωρινό πλαίσιο για τη λήψη μέτρων κρατικής ενίσχυσης με σκοπό να
στηριχθεί η οικονομία κατά τη διάρκεια της τρέχουσας έξαρσης της νόσου
COVID-19»

Επιθυμώ να φέρω εις γνώσιν σας ότι η Ευρωπαϊκή Επιτροπή (εφεξής «η Επιτροπή»), στο πλαίσιο της συνολικής προσπάθειας των κρατών μελών για την αντιμετώπιση των επιπτώσεων της έξαρσης της νόσου COVID-19 στην οικονομία τους, εξέδωσε στις 19 Μαρτίου 2020 την εν θέματι Ανακοίνωση (εφεξής η «Ανακοίνωση»).

2. Η Ανακοίνωση καθορίζει τους κανόνες που επιτρέπουν στα κράτη μέλη να αναλάβουν ταχεία και αποτελεσματική δράση για την οικονομική στήριξη των επιχειρήσεων, κυρίως των ΜΜΕ, που αντιμετωπίζουν οικονομικές δυσκολίες λόγω της έξαρσης της νόσου.
3. Νομική βάση της συμβατότητας των μέτρων κρατικής ενίσχυσης που προνοούνται στην Ανακοίνωση είναι το άρθρο 107 παράγρ. 3 εδ. (β) της Συνθήκης για τη Λειτουργία της Ευρωπαϊκής Ένωσης (εφεξής «η ΣΛΕΕ»), το οποίο επιτρέπει τη χορήγηση κρατικών ενισχύσεων «για την άρση σοβαρής διαταραχής της οικονομίας κράτους μέλους». Τα κράτη μέλη υποχρεούνται, βάσει του άρθρου 108 παράγρ. 3 της ΣΛΕΕ, να κοινοποιούν στην Επιτροπή, πριν την εφαρμογή τους, τα μέτρα κρατικών ενισχύσεων που προτίθενται να θεσπίσουν δυνάμει της Ανακοίνωσης.

4. Οι κατηγορίες μέτρων κρατικής ενίσχυσης που επιτρέπονται βάσει της Ανακοίνωσης είναι οι εξής:

(i) *Ενισχύσεις με τη μορφή άμεσων επιχορηγήσεων, επιστρεπτέων προκαταβολών ή φορολογικών πλεονεκτημάτων.*

Επιτρέπεται, υπό ειδικούς όρους, η χορήγηση ενίσχυσης με τις ως άνω μορφές έως 800.000 ευρώ ανά επιχείρηση. Στους τομείς της αλιείας και υδατοκαλλιέργειας το εν λόγω όριο καθορίζεται στις 120.000 ευρώ και στην πρωτογενή παραγωγή γεωργικών προϊόντων στις 100.000 ευρώ.

Διευκρινίζεται ότι, στις ενισχύσεις που χορηγούνται σε επιχειρήσεις που δραστηριοποιούνται στη μεταποίηση και την εμπορία γεωργικών προϊόντων, η ενίσχυση συνοδεύεται από την υποχρέωση μη μετακύλισής της εν μέρει ή εξ ολοκλήρου σε πρωτογενείς παραγωγούς και δεν καθορίζεται με βάση την τιμή ή την ποσότητα των προϊόντων που αγοράζονται από τους πρωτογενείς παραγωγούς ή που διατίθενται στην αγορά από τις ενδιαφερόμενες επιχειρήσεις.

(ii) *Ενισχύσεις υπό μορφή εγγυήσεων δανείων.*

Το κράτος δύναται να χορηγήσει εγγυήσεις για δάνεια που θα συνάψουν οι επιχειρήσεις από χρηματοπιστωτικά ιδρύματα με την καταβολή ενός ελάχιστου επιπέδου προμηθειών εγγύησης προς το κράτος υπό τους ειδικούς όρους που καθορίζονται στην Ανακοίνωση. Οι όροι αυτοί αφορούν στο περιθώριο πιστωτικού κινδύνου με βάση τη διάρκεια του δανείου ανά τύπο επιχείρησης (ΜΜΕ και μεγάλες επιχειρήσεις), στο ποσό του αρχικού κεφαλαίου του δανείου, στη διάρκεια της εγγύησης και στο όριο εγγύησης με βάση το ποσοστό του αρχικού κεφαλαίου του δανείου.

(iii) *Ενισχύσεις με τη μορφή επιδοτούμενων επιτοκίων για κρατικά δάνεια.*

Καθορίζονται ελάχιστα μειωμένα επιτόκια ανά τύπο επιχείρησης (ΜΜΕ και μεγάλες επιχειρήσεις) με βάση το περιθώριο πιστωτικού κινδύνου, όπως αυτό ορίζεται στην Ανακοίνωση, τη διάρκεια του δανείου και το ποσό του αρχικού κεφαλαίου του δανείου.

(iv) *Ενισχύσεις υπό τη μορφή εγγυήσεων και δανείων που διοχετεύονται μέσω πιστωτικών ιδρυμάτων ή άλλων χρηματοπιστωτικών οργανισμών.*

Σ' αυτή την κατηγορία εμπίπτουν μορφές ενισχύσεων που αναφέρονται στις παραγράφους (ii) και (iii) ανωτέρω. Σε περίπτωση που τα κράτη μέλη χρησιμοποιούν τις ως άνω κατηγορίες ενισχύσεων μέσω πιστωτικών ιδρυμάτων ή άλλων χρηματοπιστωτικών οργανισμών, θα πρέπει να διασφαλίζεται ότι τα πλεονεκτήματα μετακυλίσονται όσο το δυνατόν περισσότερο στους τελικούς δικαιούχους, υπό μορφή σημαντικότερων όγκων χρηματοδότησης, χαρτοφυλακίων υψηλότερου κινδύνου, χαμηλότερων απαιτήσεων για εξασφαλίσεις, χαμηλότερων προμηθειών εγγύησης ή χαμηλότερων επιτοκίων.

(v) *Βραχυπρόθεσμη ασφάλιση εξαγωγικών πιστώσεων.*

Η Ανακοίνωση παρέχει πρόσθετη ευελιξία στον τρόπο με τον οποίο τα κράτη μέλη μπορούν να αποδείξουν την έλλειψη ιδιωτικής αγοράς ασφάλισης εξαγωγικών πιστώσεων με την προσκόμιση επαρκών στοιχείων που να αποδεικνύουν ότι στην εν λόγω αγορά υφίστανται

εμπορεύσιμοι κίνδυνοι που δεν μπορούν να καλυφθούν από ασφάλιση εξαγωγικών πιστώσεων.

5. Σημειώνεται ότι για τα πρώτα τέσσερα από τα ως άνω μέτρα, προνοείται ότι η ενίσχυση μπορεί να χορηγείται σε επιχειρήσεις που δεν είναι προβληματικές και/ή επιχειρήσεις που δεν ήταν προβληματικές στις 31 Δεκεμβρίου 2019 αλλά οι οποίες αντιμετώπισαν προβλήματα ή κατέστησαν προβληματικές στη συνέχεια συνεπεία της έξαρσης της νόσου.

6. Το έννομο δικαίωμα χορήγησης των ενισχύσεων που προνοούνται στην Ανακοίνωση, μπορεί να χορηγείται έως τις 31.12.2020, ασχέτως εάν η πραγματική καταβολή του ποσού της ενίσχυσης γίνει σε μεταγενέστερο χρόνο.

7. Η διαδικασία έγκρισης των ενισχύσεων από την Επιτροπή είναι ταχεία. Η Επιτροπή έχει ήδη εκδώσει μεγάλο αριθμό αποφάσεων για μέτρα κρατών μελών που έχουν ως νομική βάση την Ανακοίνωση, όπως της Δανίας, της Πορτογαλίας, της Γαλλίας, της Γερμανίας, της Ιταλίας, της Μεγάλης Βρετανίας και της Λεττονίας. Τα Δελτία Τύπου με σύνοψη του περιεχομένου των εγκριθέντων μέτρων και της αξιολόγησής τους από την Επιτροπή βρίσκονται αναρτημένα στον κάτωθι ιστότοπο ανακοινώσεων τύπου της Γενικής Διεύθυνσης Ανταγωνισμού της Επιτροπής:

<https://ec.europa.eu/commission/presscorner/home/en>

8. Πέραν των ως άνω δυνατοτήτων, στην Ανακοίνωση αναφέρονται τα ακόλουθα νομικά πλαίσια χορήγησης κρατικών ενισχύσεων, τα οποία θα μπορούσαν να αξιοποιηθούν από τα κράτη μέλη για την επίτευξη του ίδιου σκοπού:

- (i) Το άρθρο 107 παράγρ. 2 εδ. β) της ΣΛΕΕ, το οποίο παρέχει στα κράτη μέλη την ευχέρεια να χορηγούν «ενισχύσεις για την επανόρθωση ζημιών που προκαλούνται από ... έκτακτα γεγονότα».
- (ii) Οι «Κατευθυντήριες γραμμές σχετικά με τις κρατικές ενισχύσεις για τη διάσωση και αναδιάρθρωση μη χρηματοπιστωτικών προβληματικών επιχειρήσεων¹».
- (iii) Οι κανονισμοί de minimis, νοουμένου ότι υφίσταται συμμόρφωση με τους κανόνες σώρευσης με άλλες ενισχύσεις για τις ίδιες επιλέξιμες δαπάνες.

9. Σημειώνεται ότι μέτρα καθολικής εφαρμογής, ήτοι μέτρα που εφαρμόζονται ομοιόμορφα σε όλες τις επιχειρήσεις και κλάδους παραγωγής, δεν αποτελούν κρατική ενίσχυση αφού δεν υφίσταται το στοιχείο της επιλεκτικότητας, με βάση το άρθρο 107 παράγρ. 1 της ΣΛΕΕ. Στα μέτρα περιλαμβάνονται, μεταξύ άλλων, οι επιδοτήσεις μισθών, η αναστολή των πληρωμών των φόρων εταιρειών και των φόρων προστιθέμενης αξίας ή των εισφορών κοινωνικής ασφάλισης.

10. Το κείμενο της Ανακοίνωσης βρίσκεται αναρτημένο στον κάτωθι ιστότοπο της Γενικής Διεύθυνσης Ανταγωνισμού της Επιτροπής υπό τον τίτλο «State aid rules and COVID-19»:

¹ EE C 249 της 31.7.2014, σ. 1.

https://ec.europa.eu/competition/state_aid/what_is_new/covid_19.html

11. Νοείται ότι, τα προσχέδια των μέτρων κρατικής ενίσχυσης που θα καταρτιστούν με βάση την Ανακοίνωση, όπως και κάθε άλλο προσχέδιο μέτρου κρατικής ενίσχυσης, θα πρέπει να κοινοποιούνται, με βάση το άρθρο 11 των περί Ελέγχου των Κρατικών Ενισχύσεων Νόμων του 2001 μέχρι 2009, στον Έφορο Ελέγχου Κρατικών Ενισχύσεων για έκδοση γνωμοδότησης προτού κοινοποιηθούν στην Επιτροπή προς έγκριση.

Θεοφάνης Θεοφάνους
Έφορος Ελέγχου Κρατικών Ενισχύσεων